

Zakelijk gedrag

NORMEN & RICHTLIJNEN

SunChemical®

a member of the DIC group

Een aantal opmerkingen over zakelijk gedrag ...

Als wereldleider in onze branche is Sun Chemical verplicht om een gevestigd waardensysteem na te leven. Een van de belangrijkste waarden is integriteit, hetgeen we ons op de volgende manier eigen zullen maken: *"We zijn eerlijk, openhartig en ethisch in al onze transacties met klanten, overheidswerknemers in dienst van derden en leveranciers, en met elkaar. Wij werken om vertrouwen te wekken onder elkaar en strikt de wetten na te leven die van toepassing zijn op ons bedrijf, niet slechts vanwege wettelijke verplichtingen, maar om te doen wat juist is."*

Dit document bevat de beleidslijnen en gedragsnormen waarvan we verwachten dat iedereen bij Sun Chemical zich deze eigen zal maken en zal naleven.

Neem de tijd om deze normen en richtlijnen te lezen en hierover na te denken. Als u meer informatie nodig hebt of een vraag hebt over wat het juiste gedrag in een bepaalde situatie is, aarzel dan niet om dit binnen uw organisatie aan de orde te stellen door het aan uw leidinggevende te vragen. Of neem rechtstreeks contact met ons op als u denkt dat een bepaald probleem niet ter plekke kan worden opgelost.

U krijgt dan meer dan een standaardantwoord over onze bedrijfsethiek. Iedere dag heeft u de reputatie van het gehele bedrijf in handen. Als vertegenwoordiger van Sun Chemical hebben uw zakelijke beslissingen en gedrag hun weerslag op uw collega's en op het gehele bedrijf en daarom moet u onberispelijk zijn. Als we allemaal consequent de juiste weg inslaan, mogen we verwachten dat ons bedrijf haar goede reputatie op het gebied van eerlijkheid, integriteit en eerlijk zakendoen hooghoudt.

Sun Chemical kan geen succes hebben zonder een bedrijfsbreed proces om "te doen wat juist is," en we zullen succes hebben door een bedrijf te zijn dat bekend staat om haar integriteit.

Rudi Lenz
President en CEO
(rechtskundig adviseur)

Eric R. Finkelman
Vice President en General Counsel

Normen & richtlijnen zakelijk gedrag

Inhoudsopgave

Pagina 1	Een aantal opmerkingen over zakelijk gedrag
Pagina 3	Onze waarden
Pagina 5	Wat zijn de zakelijke gedragsvaardigheden?
Pagina 8	Uw rechten als werknemer: Respect, waardigheid & privacy
Pagina 10	Uw verantwoordelijkheid om mogelijke belangenverstremming te vermijden en om de eigendommen van Sun Chemical te beschermen
Pagina 14	Anticorruptie & omkoopbeleid
Pagina 16	Uw relaties met klanten, leveranciers & externe partijen
Pagina 23	Uw relaties met overheden
Pagina 26	Handel met voorkennis
Pagina 27	Waar u informatie kunt vinden (index)

Onze waarden

Passie voor uitmuntendheid. We worden gemotiveerd door een gevoel van trots om aan de hoogste normen te voldoen en het beste te zijn in wat we doen. We nemen initiatief en streven naar voortdurende kwaliteitsverbetering, want wij denken dat de passie om te leren en te groeien de sleutel tot uitmuntendheid is. We zetten ons in om onze doelen met enthousiasme na te streven, een niet-aflatend, vastberaden gevoel van noodzaak en met de overtuiging van een winnaar.

Integriteit. We zijn eerlijk, openhartig en ethisch in al onze zaken met klanten, met leveranciers en overheidswerknemers in dienst van derden, en met elkaar. Wij werken om vertrouwen te wekken onder elkaar en strikt de wetten na te leven die van toepassing zijn op ons bedrijf, niet alleen vanwege wettelijke verplichtingen, maar om te doen wat juist is.

Innovatie. We zijn constant op zoek naar de allernieuwste oplossingen die waarde toevoegen voor onze klanten. We ondersteunen de creativiteit, strategisch denken en de vasthoudendheid van onze werknemers om tot deze oplossingen te komen. We zijn voortdurend op zoek naar vooruitgang door de huidige processen aan te passen, net zoals d.m.v. onderzoek en ontwikkeling. We leren net zoveel van onze mislukkingen als van onze successen.

Rekenschap. Persoonlijk en als bedrijf nemen we de algehele verantwoordelijkheid voor onze prestaties en onze werkproducten, of het nu op kantoor, in het laboratorium of op de fabrieksvloer is. We weten dat we verantwoording moeten afleggen voor de uiteindelijke resultaten van wat we doen en realiseren ons dat onze prestaties direct invloed hebben op het succes van onze collega's, onze klanten en ons bedrijf.

Teamwerk. We geloven in de onbeperkte mogelijkheden van samenwerking. We bereiken uitmuntendheid door gezamenlijke doelen voor onze persoonlijke belangen te stellen. We motiveren en moedigen elkaar aan, en ondersteunen waardevolle samenwerking onder collega's van uiteenlopende achtergrond en disciplines. We respecteren persoonlijke verschillen, waarde-diversiteit en delen onze kennis binnen het bedrijf.

Respect voor de persoon. We geloven in de waardigheid, waarde en het creatieve vermogen van alle mensen. We zijn ons bewust van de behoefte aan een balans tussen werk en leven en behandelen alle werknemers eerlijk en consequent. We belonen en herkennen prestaties, waarde-expertise en zijn actief op zoek naar betrokkenheid en bijdragen van werknemers. We investeren in persoonlijke groei en ontwikkeling en bieden onze werknemers een omgeving waarin iedereen invloed heeft en zijn voldoening in vindt.

Leiderschap. We zijn de langdurige partner en mondiale leider in onze branche. We streven er voortdurend naar om de beste te worden in wat wij doen - zowel als bedrijf en als personen. We koesteren de kwaliteiten van persoonlijk leiderschap - competentie, vertrouwen en een passie om de verwachtingen te overtreffen, en inspireren anderen om hetzelfde te doen. We voorzien onze klanten van de hoogste kwaliteit in producten en diensten.

Loyaliteit. We voelen ons met het bedrijf verbonden, en bieden onze klanten en elkaar inzet en toewijding. We delen onze kennis alom, bieden onze collega's het beste advies en moedigen hen aan. We lossen problemen open en eerlijk op. We zijn trots om deel uit te maken van Sun Chemical en we zijn er persoonlijk bij betrokken. We denken dat we er op de lange termijn deel van uit blijven uitmaken.

Moed. We waarderen en moedigen innovatie en risiconame op alle niveaus aan. We zijn voorstanders van verandering en stellen alles in het werk om de hindernissen die ons van succes afhouden te overwinnen, terwijl we flexibel en ontvankelijk blijven. Hoewel onze dynamische omgeving vaak snelle respons en daadkrachtig handelen vraagt, zijn we niet bang om het initiatief te nemen of fouten te maken, omdat we weten dat "vallen en opstaan" een integraal onderdeel van het leerproces vormt.

Klantgerichtheid. Ons doel is eenvoudig - om iedere keer weer elke klant, zowel intern als extern, op tijd van producten en service van uitstekende foutloze kwaliteit te voorzien. We verhogen onze activiteiten om van betere en maximale waarde voor onze klanten te zijn. We doen dat door op hun behoeften te anticiperen, meer te doen dan alleen maar aan de eisen te voldoen en voortdurend naar verbetering te streven.

Communicatie. We ondersteunen en moedigen open communicatie en waardevolle samenwerking onder collega's van uiteenlopende achtergrond en disciplines aan. We stellen ons volledig op de hoogte en blijven betrokken bij de zaak. We delen informatie openlijk, in de coöperatieve geest van onze partners. We geloven in de vrije en eerlijke uitwisseling van ideeën, zowel intern en extern.

Gemeenschapsgeest. We hechten er waarde aan om een werkomgeving in stand te houden waar de gezondheid en veiligheid van onze werknemers en burens van een hoog niveau zijn. We ontwikkelen alleen producten die op een milieuvriendelijke manier kunnen worden vervaardigd, gebruikt en afgevoerd. We doen aan natuurbehoud. We moedigen onze werknemers aan om een actieve rol te spelen in de gemeenschap waarin we leven en werken.

Wat zijn de zakelijke gedragsvaardigheden?

Als werknemer van Sun Chemical bent u verplicht een gedragscode die in overeenstemming met onze waarden is te kennen en ernaar te handelen. Niemand verwacht van u dat u juridisch expert bent. Dus richten wij er ons op om "te doen wat juist is." Richtlijnen zoals ze in deze brochure zijn opgesteld, zijn belangrijk voor het ontwikkelen van gemeenschappelijke waarden bij het zakendoen bij Sun Chemical.

Hier volgt een samenvatting van de normen waarvan verwacht wordt dat iedereen bij Sun Chemical zich eraan houdt:

- Houd u aan alle op ons bedrijf van toepassing zijnde wetten.
- Streef ernaar om eerlijk, oprecht en betrouwbaar te zijn in al uw handelingen.
- Vermijd mogelijke belangenverstrengeling tussen uw werk en persoonlijk leven.
- Houd diversiteit hoog door met alle medewerkers correct om te gaan.
- Streef ernaar om een veilige werkomgeving te creëren en het milieu te beschermen.
- Respecteer de rechten, waardigheid en privacy van collega's en andere personen met wie u, namens het bedrijf, van doen heeft.
- Zorg ervoor dat onze werkomgeving is gebaseerd op vrijwaring van intimidatie en discriminatie in wat voor vorm dan ook.
- Bescherm de bedrijfseigen en vertrouwelijke informatie van Sun Chemical tegen oneigenlijke openbaarmaking.
- Accepteer geen oneigenlijke betalingen, cadeaus of tipgeld van klanten, leveranciers, overheidsfunctionarissen of derden en biedt ze ook niet aan.
- Accepteer geen vertrouwelijke informatie van een ander persoon of bedrijf en/of teken geen vertrouwelijke overeenkomst ten gunste van een derde zonder de juiste autorisatie en juridische verificatie.
- Ga geen contractuele verplichting aan zonder juiste autorisatie en juridische verificatie.
- Zorg dat alle financiële gegevens van Sun Chemical nauwkeurig en volledig zijn, de beschreven transacties volledig worden weergegeven en dat ze in overeenstemming zijn met de van toepassing zijnde wetten en boekhoudkundige standaarden.
- Zorg dat uw zakelijke relaties met klanten, leveranciers en concurrenten van Sun Chemical en overheden in overeenstemming zijn met alle van toepassing zijnde wetten, inclusief concurrentie, antitrust, antiomkoping, financiële transactie, belasting en anti-terroriswetten.

Is dat alles?

De korte samenvatting op deze pagina beperken de zakelijk gedragsnormen & richtlijnen van Sun Chemical niet en sluiten deze ook niet uit. Het is alleen bedoeld om enkele van de belangrijke concepten die onze bedrijfswaarden ondersteunen, te introduceren. Gezond verstand en een basisbegrip van juridische en ethische principes is alles wat u nodig heeft om uw aandeel te leveren om hoge standaarden van uw gedrag te behouden en de reputatie van het bedrijf te bevestigen. Lees de normen & richtlijnen aangaande zakelijk gedrag in deze brochure aandachtig door. Deze uitleg zal u helpen om juridische en ethische problemen te kunnen herkennen als ze zich voordoen en helpt u om ze op te lossen.

Hoe zit het met nationale verschillen?

We zijn een mondiaal bedrijf en daarom beschikken we over een aantal mondiale normen en richtlijnen. Alhoewel we ons best hebben gedaan om geen standpunten van de Verenigde Staten of Europese Unie in te nemen, kunnen verwijzingen naar de wetgevingen van zowel de V.S. als de E.U. niet worden vermeden, omdat een groot deel van onze zakelijke transacties in de V.S. of de E.U. plaatsvinden of betrekking hebben op deze landen. Sun Chemical realiseert zich dat wetten van land tot land en van regio tot regio kunnen variëren, en eist van haar werknemers dat zij de op hun lokaties van toepassing zijnde wetten en de daarmee verbonden transacties zullen naleven. Dit betreft echter alleen de minimumstandaard. Indien de zakelijke gedragsnormen & richtlijnen nog veeleisender zijn dan de lokale wetgeving, eist Sun Chemical dat de hier uitgedrukte hogere mondiale zakelijke normen worden aangehouden. Op deze manier kunnen we een eerlijke en consequente behandeling voor onze werknemers, klanten en leveranciers over de hele wereld garanderen.

Wie moet deze richtlijnen volgen?

Deze normen en richtlijnen zijn van toepassing op alle werknemers, functionarissen, directeuren, agenten, adviseurs en consultants van Sun Chemical over de hele wereld, inclusief alle bedrijfsdivisies of -eenheden net zoals de door Sun Chemical groep B.V. bestuurde dochterondernemingen en haar joint venture partners waarover het bedrijf het beheer voert, waar zij zich dan ook mogen bevinden. Wanneer de woorden "bedrijf" of "Sun Chemical" in deze brochure worden gebruikt, verwijzen zij niet alleen naar onze gehele groep van bedrijven en vestigingen, maar ook plaatselijk naar het bedrijf, de divisie of de functionele eenheid waarvoor u werkt.

De in deze brochure opgestelde normen en richtlijnen vormen de vastlegging van beleidslijnen voor persoonlijk en zakelijk gedrag en vormen op geen enkele wijze contractuele of andere werknemersrechten of enig verzekering van verlengd dienstverband, net zoals alle dienstverband, tenzij op andere wijze specifiek door een schriftelijke contract gedekt, kan te allen tijde door u of het bedrijf, met of zonder reden en met of zonder in kennisgeving worden beëindigd.

Waar bestaat naleving uit?

De normen van Sun Chemical voor bedrijfsgedrag weerspiegelen en eisen de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het bedrijf en van al onze werknemers om de wetten die de activiteiten van het bedrijf over de hele wereld reguleren, na te leven, en om aan de hoogste ethische normen te voldoen en om als verantwoordelijke leden van de gemeenschappen waarin we werken, te handelen.

Deze normen voor zakelijk gedrag werden opgesteld om werknemers van Sun Chemical over de hele wereld van de benodigde informatie te voorzien om de doelen en doelstellingen van het bedrijf te realiseren in het zoeken naar mondiale zakelijke relaties.

Alle werknemers zijn verantwoordelijk voor het naleven van deze normen, als ook de overheidswetten en -voorschriften die van toepassing zijn op de bedrijfsactiviteiten en vergelijkbare beleidslijnen en procedures die door het bedrijf kunnen worden uitgevaardigd. Leidinggevend zijn er verantwoordelijk voor om te zorgen dat alle werknemers in hun groep deze normen begrijpen en naleven.

Het succes van het bedrijf om haar juridische en ethische verplichtingen na te leven, is afhankelijk van ieder van ons die advies nodig heeft voordat er problemen optreden en incidenten gemeld worden die de zakelijke gedragsnormen & richtlijnen kunnen schenden. Het maakt geen verschil of een werknemer zich schuldig maakt aan onrechtmatig of onethisch gedrag in zijn eigen of andermans voordeel, of dat hij of zij een ondoordachte poging doet om voordeel te behalen voor Sun Chemical. Met andere woorden, onethisch of onrechtmatig gedrag op het werk bij Sun Chemical is onacceptabel.

Wat moet ik doen als ik een mogelijk niet-nalevingsprobleem aantref?

U wordt aangemoedigd om alles in het werk te stellen om te verzekeren dat het bedrijf de zakelijk gedragsnormen & -richtlijnen blijft naleven. Vervolgens kan van u en alle werknemers worden gevraagd en kunt u worden gestimuleerd om niet-naleving van veiligheid, de wet of bedrijfsbeleidslijnen aan de leidinggevenden, de bedrijfsadvocaat, de Chief Financial Officer (financieel directeur) of de Chief Executive Officer (algemeen directeur), of de bedrijfsethieklijn te rapporteren zodat er een analyse van de situatie wordt gemaakt en de nodige actie kan worden ondernomen om bestaande nalevingsproblemen op te lossen.

Het is beleid van Sun Chemical om iedereen die eerlijk probeert om niet-nalevingsproblemen te rapporteren, te ondersteunen en te beschermen. Alle rapporten betreffende mogelijke niet-naleving van de wet of bedrijfsbeleidslijnen zullen eerlijk en meteen worden onderzocht en vertrouwelijk worden behandeld voor zover de omstandigheden dat toelaten. De General Counsel (bedrijfsadvocaat) of andere betrokken bedrijfsfunctionaris zal de benodigde evaluatie coördineren. Het is van essentieel belang dat de persoon die het probleem rapporteert NIET zijn of haar eigen onderzoek uitvoert omdat complexe juridische problemen een rol kunnen spelen.

Hoe zit het met samenwerken in een onderzoek?

Van alle werknemers wordt verwacht dat zij aan een onderzoek naar een geuite beschuldiging mee zullen werken. Als wordt vastgesteld dat corrigerende maatregelen noodzakelijk zijn, zal het bedrijf en haar directie beslissen welke stappen moeten worden ondernomen om de situatie te herstellen en om herhaling te voorkomen.

Wie kan mijn vragen beantwoorden?

Deze normen en richtlijnen kunnen geen definitieve antwoorden geven op alle vragen die we op het werken bij Sun Chemical zijn tegengekomen. Daarvoor moeten we op ons eigen gezond verstand vertrouwen en een goed oordeel vormen van wat er noodzakelijk is om aan de hoge normen van Sun Chemical te voldoen, waaronder ook wanneer het verstandig is om advies in te winnen over hoe we ons moeten gedragen.

Als u vragen heeft over deze normen en richtlijnen, de hieraan gerelateerde beleidslijnen of procedures binnen het bedrijf, of de wetten die van toepassing zijn op uw activiteiten voor Sun Chemical, of als u de behoefte heeft om advies in te winnen over een juridische of ethische vraag, dient u overleg te plegen met uw leidinggevende of uw plaatselijke algemene directeur. Als zij u niet kunnen helpen, moet u contact opnemen met de General Counsel (bedrijfsadvocaat), de Chief Financial Officer (financieel directeur), de Chief Executive Officer (algemeen directeur) of de bedrijfsethieklijn.

Richt alle correspondentie aan:
Sun Chemical Corporation
35 Waterview Boulevard, Parsippany, NJ 07054 USA

Eric R. Finkelman, General Counsel
Tel: (973) 404 6550 Fax: (973) 404 6439 (vertrouwelijk)
E-mail: eric.finkelman@sunchemical.com

Gerry Brady, Chief Financial Officer
Tel: (973) 404 6373 Fax: (973) 404 6898 (vertrouwelijk)
E-mail: gerry.brady@sunchemical.com

Rudi Lenz, President & CEO
Tel: (973) 404 6400 Fax: (973) 404 6807 (vertrouwelijk)
E-mail: rudi.lenz@sunchemical.com

of neem contact op met de bedrijfsethieklijn - www.EthicsPoint.com

Uw rechten als werknemer: Respect, waardigheid & privacy

Wat is de visie van Sun Chemical t.a.v. gelijke kansen voor iedereen?

Sun Chemical realiseert zich dat haar grootste kracht schuilt in het talent en de capaciteiten van haar mensen. Van ons wordt verwacht dat wij onze verantwoordelijkheid nemen om aan de hoogste professionele normen te voldoen met de kanttekening dat wederzijds respect de basis van alle professionele relaties vormt.

Een belangrijk onderdeel hiervan is vrijwaring van discriminatie, angst, intimidatie, en andere negatieve sociale onderwerpen. In verband hiermee is Sun Chemical er veel aan gelegen om ervoor te zorgen dat onze mensen zoveel mogelijk een positieve en onbedreigde werkomgeving hebben.

Omdat specifieke personeelsprogramma's en -beleidslijnen in detail kunnen verschillen per divisie, bedrijfsonderdeel, dochteronderneming of zusterbedrijf, werden er algemene doelstellingen opgesteld om de bedrijfsactiviteiten en werknemerverhoudingen in goede banen te leiden. Het is beleid van het bedrijf om:

- Iedereen gelijke kansen te bieden bij het aanwerven, in dienst nemen, ontwikkelen, bevorderen en de looncompensatie en alle andere voorwaarden zonder rekening te houden met ras, godsdienst, geslacht, huidskleur, leeftijd, huwelijks staat, seksuele geaardheid, fysieke of geestelijke handicap, militaire status of nationale herkomst of andere eigenschappen beschermd door de relevante wetgeving.
- Een professionele, veilige, drugsvrije en discriminatievrije werkomgeving in stand houden.
- Waarderen en belonen van werknemers naar aanleiding van hun prestatie en om concurrerende voordelen te bieden.

Wat is intimidatie?

De beleidsregels van Sun Chemical en de wetten van veel landen verbieden alle soorten van pesten, treiteren, intimidatie en wraak op het werk of bij een bedrijf van een zakelijke relatie, evenement of vergadering. Verboden praktijken omvatten maar zijn niet beperkt tot:

- **Verbale intimidatie:** Beschuldigingen, scheldwoorden, geringschattende opmerkingen, bedreigingen of intimiderende taal die getuigt van etnische aard, van rassenhaat, van godsdienstige of seksuele aard.
- **Visuele intimidatie:** Geringschattend, aanstootgevend, bedreigend, vernederend schriftelijke, gedrukt of elektronisch materiaal, gebaren, foto's of fysieke objecten die aan een ander persoon worden verzonden of beschikbaar werden gesteld aan anderen die van een aanstootgevende, etnische, van rassenhaat getuigende, godsdienstige of seksuele aard zijn.
- **Fysieke intimidatie:** Ongewenst aanraken, treiteren of fysieke tussenkomst ten aanzien van iemand of van diens persoonlijke eigendommen.
- **Seksuele intimidatie:** Seksuele toenaderingen al dan niet gewenst en of er een impliciet of uitdrukkelijk aanbod van werk bestaat, promotie of ander voordeel of bedreiging dat u uw baan zult verliezen als er niet op dergelijke voorstellen wordt ingegaan.

- **Wraak:** Negatieve gevolgen voor een werknemer die een claim heeft ingediend of bewijs heeft geleverd ter ondersteuning van een intimidatieclaim.

Klachten over intimidatie moeten aan uw leidinggevende, uw personeelsmanager of de juridische afdeling van Sun Chemical worden gericht.

Wat is ons beleid aangaande privacy op het werk?

Het beleid van Sun Chemical is om van toepassing zijnde juridische eisen betreffende privacy op het werk na te leven. Werknemers en overheidswerknemers in dienst van derden moeten zich er echter bewust van zijn dat zij beperkte privacyrechten hebben op door hen of door het bedrijf bijgehouden informatie of bestanden in of op eigendommen van Sun Chemical of overgedragen naar of opgeslagen op computer systemen, voicemail, e-mail of andere technische bronnen van Sun Chemical, met uitzondering van door de afdeling personeelszaken bijgehouden informatie of bestanden van het bedrijf of zoals specifiek door de wet voorgeschreven.

Het bedrijf kan van toepassing zijnde computerwachtwoorden laten vervallen teneinde computerbestanden of -overdracht, voicemail of e-mail of andere media waarin informatie wordt opgeslagen of overgedragen van een werknemer of andere media van Sun Chemical waarop informatie is opgeslagen of waarnaar informatie werd overgedragen te inspecteren, te onderzoeken of te doorzoeken. (In de De Europese Unie beschermt en bestuurt specifieke wetten en richtlijnen datgene wat als iemands privé-informatie wordt beschouwd, zelfs indien deze informatie is opgeslagen op bedrijfs systemen, en het is beleid van Sun Chemical dergelijke wetten en richtlijnen na te leven.)

Privacywetten die betrekking hebben op persoonlijke, niet-openbare informatie van werknemers zijn aanzienlijk aan verandering onderhevig in veel landen als reactie op de brede beschikbaarheid van informatie d.m.v. elektronische en andere communicatiemiddelen. Het beleid van Sun Chemical is om alle privacy-wetten en richtlijnen van de Europese Unie van toepassing op haar werknemers gerelateerde niet-openbare, persoonlijk identificeerbare informatie, na te leven. Omdat deze wetten complex zijn, kan deze brochure geen gedetailleerde uitleg bieden van alle door het bedrijf vereiste specifieke handelingen. In het algemeen vereist het beleid van Sun Chemical:

- Schriftelijke kennisgeving aan de werknemer en eerder schriftelijke toestemming als niet-openbare, persoonlijk identificeerbare informatie door het bedrijf van een bron, anders dan de werknemer, wordt verkregen.
- Schriftelijke toestemming van de werknemer voor de openbaarmaking indien wordt voorgesteld dat niet-openbare, persoonlijk identificeerbare informatie van de werknemer met een derde partij wordt gedeeld, anders dan wettelijk vereiste informatie die mag worden gedeeld als een benodigd onderdeel van de administratie van het bedrijf aangaande medische informatie, pensioenuitkering of andere secundaire arbeidsvoorwaarden van de werknemer of door het bedrijf onderhouden programma's voor haar werknemers of op andere wijze, indien wettelijk toegestaan of vereist.
- Informatie over voormalige werknemers zal op dezelfde manier worden beveiligd als informatie aangaande huidige werknemers.
- Toegang tot niet-openbare, persoonlijk identificeerbare informatie wordt beperkt tot onze werknemers en dienstverleners waarvan we hebben vastgesteld dat ze over bepaalde informatie moeten beschikken om aan uw dienstverband met het bedrijf gerelateerde bedrijfs- of andere programma's, secundaire arbeidsvoorwaarden en personeelsfuncties te kunnen implementeren.

Uw verantwoordelijkheid om mogelijke belangenverstrengeling te vermijden en om de eigendommen van Sun Chemical te beschermen

---

Als werknemer van Sun Chemical bent u verantwoordelijk om uw taken naar behoren uit te voeren in overeenstemming met de belangen van Sun Chemical. Het minste wat u kunt doen is belangenverstrengeling vermijden, de vertrouwelijke informatie van Sun tegen niet-geautoriseerd gebruik of openbaarmaking beschermen, en haar beleidslijnen aangaande uw gebruik van bedrijfseigendommen en uw interactie met andere werknemers naleven.

Wat is belangenverstrengeling?

Als belangenverstrengeling zich voordoet in situaties waar de mogelijkheid bestaat dat er een conflict ontstaat tussen uw persoonlijke belangen en/of de belangen van derden en uw verplichtingen jegens Sun Chemical. Meestal doet belangenverstrengeling zich voor wanneer een werknemer zijn of haar positie gebruikt om persoonlijk financieel gewin te bewerkstelligen of om werk buiten het bedrijf te verrichten. Als er door iemands privéhandelingen een conflict ontstaat met zakelijke belangen van het bedrijf. Activiteiten met feitelijke belangenverstrengeling zijn nooit aanvaardbaar. Activiteiten die de *schijn* van belangenverstrengeling hebben, moeten ook worden vermeden.

Voorbeelden van belangenverstrengeling zijn onder meer:

- Werken voor twee of meer werkgevers tegelijk of persoonlijk gewin uit werk voor of als consultant, adviseur, werknemer of directeur dienen van winstgevende zaken naast de reguliere baan, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk geautoriseerd door de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur).
- Persoonlijk gewin uit werk, werk leveren voor of werken als consultant, adviseur, werknemer of directeur van een concurrent, leverancier of klant.
- Producten of diensten verkopen die concurreren met of gelijkwaardig zijn aan producten of diensten van Sun Chemical.
- Naast de reguliere baan winstgevende zaken drijven, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk geautoriseerd door de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur).
- Apparatuur, middelen of tijd van Sun Chemical gebruiken om aan activiteiten deel te nemen die niets met Sun Chemical van doen hebben, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk geautoriseerd door de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur).
- Aan financiële transacties deelnemen of een financieel belang in een concurrent, klant of leverancier bezitten of besturen, anders dan een belang van minder dan 5% in een bedrijf wier aandelen openbaar worden verhandeld op een nationale effectenbeurs.
- Persoonlijk voordeel halen uit zakelijke mogelijkheden die rechtmatig aan het bedrijf toebehoren.
- Aan zakelijke transacties van het bedrijf deelnemen om persoonlijke gewin of om winst te maken, direct of indirect, voor uzelf of een partner of familielid zonder eerder schriftelijke goedkeuring door de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur).
- Familieleden of een partner aannemen of familieleden of een partner in een zakelijke eenheid hebben die u beheert, tenzij met toestemming van de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur).

- Vóór 1 oktober 2002 aangegane dienstverbanden zijn vrijgesteld, met dien verstande dat het bestaan van een dergelijke relatie vóór 1 december 2002 aan de CEO werd opgegeven.
- Een vergoeding of iets van materiële waarde aannemen van derden voor diensten die u namens Sun verricht.
- Een vergoeding of iets van materiële waarde van derden aannemen die een zakelijke relatie met Sun Chemical hebben of mogelijk zullen hebben.
- Tegen de werknemer die dit beleid van belangenverstrengeling schendt, kunnen disciplinaire maatregelen worden genomen, inclusief ontslag of andere maatregelen. In het geval dat er twijfel over een mogelijke belangenverstrengeling rijst, dient de werknemer, voordat hij zich bezighoudt met de bewuste activiteit, de relevante feiten aan de General Counsel (bedrijfsadvocaat) te overleggen om vast te stellen of er een potentieel conflict bestaat.

Hoe moet ik de vertrouwelijke informatie van Sun Chemical beschermen?

De bedrijfseigen en vertrouwelijke informatie van het bedrijf is één van haar meest waardevolle bedrijfsmiddelen. Informatie betreffende het bedrijf, haar producten, programma's of zaken die niet algemeen vrij beschikbaar zijn voor de openbaarheid, is vertrouwelijk. Door de oneigenlijke of niet-geautoriseerde openbaarmaking van deze informatie kan de concurrentiepositie van Sun Chemical aanzienlijk worden beschadigd en kunnen waardevolle bedrijfsmiddelen verloren gaan. De oneigenlijke openbaarmaking of gebruik van deze informatie kan zelfs een strafrechtelijk overtreding zijn en kan leiden tot boetes, juridische handelingen en mogelijk gevangenisstraf voor de betreffende persoon.

Sun Chemical eist van u dat u toestemt om vertrouwelijk informatie te beschermen en dergelijke informatie niet aan een derde partij openbaar te maken noch het voor persoonlijk gewin noch in concurrentie met het bedrijf aan te wenden (behalve indien specifiek toegestaan door de eerder schriftelijke toestemming en overeenkomst van het bedrijf.) Dit is niet alleen van toepassing wanneer u werknemer bent, maar ook na afloop van uw dienstverband met Sun Chemical.

Bovendien: werk, informatie of een uitvinding geleverd of gedaan tijdens tijdens het dienstverband van een werknemer, behoort toe aan Sun Chemical. Alle dergelijke prestaties moeten worden onmiddellijk aan het bedrijf worden gemeld en de rechten ervan dienen aan het bedrijf te worden overgedragen.

Als werknemer bent u verantwoordelijk voor de integriteit en bescherming van alle zakelijke informatie, inclusief uw elektronische gegevens en voicemail. U dient ervoor te zorgen dat de aan u toevertrouwde informatie beschermd wordt. Zo mag u bijvoorbeeld geen niet-van toepassing zijnde wijzigingen of informatie aanbrengen, of informatie vernietigen, misvormen of openbaar maken. Klantenlijsten, eigendomgegevens en andere zakelijke informatie, zelfs als die is verkregen uit openbare bronnen, zijn bedrijfseigendom en kunnen niet worden overgenomen of gebruikt voor persoonlijk gewin. Bedrijfseigen informatie moet als "vertrouwelijk" worden gemarkeerd en toegang tot dergelijke informatie moet worden beperkt tot personen die van dergelijke informatie op de hoogte moeten zijn.

U bent er verantwoordelijk voor dat het zeker is dat alle vertrouwelijke informatie van het bedrijf op de juiste manier is beveiligd of elektronisch is beschermd zodat die niet beschikbaar is voor personen die niet zijn geautoriseerd om er toegang tot te krijgen. U dient maatregelen te treffen tegen oneigenlijke openbaarmaking via elektronische middelen d.m.v. gebruik van draadloze of mobiele telefooncommunicatie die niet zijn beschermd en onderschept kunnen worden.

Zowel interne gegevens als zakelijke informatie van het bedrijf zijn vertrouwelijk. Werknemers kunnen alleen toegang tot bestanden of programma's krijgen, al dan niet in digitale vorm, als zij toestemming hebben om er toegang tot te krijgen. Werknemers met unieke of speciale toegang tot elektronische en e-mail-gegevens kunnen zonder de juiste autorisatie geen toegang tot dergelijke gegevens buiten de normale werkzaamheden krijgen om deze systemen te ondersteunen of te beheren. Niet-geautoriseerde verificatie, duplicatie, verspreiding, verwijdering, beschadiging of wijziging van bestanden, wachtwoorden, computer systemen of programma's, of oneigenlijk gebruik van informatie verkregen door niet-geautoriseerde middelen, kan reden zijn voor disciplinaire maatregelen, waaronder ontslag.

Hoe moet ik bedrijfsmiddelen gebruiken?

De bedrijfsmiddelen van Sun Chemical zijn kostbaar in aanschaf en in onderhoud. Van werknemers wordt vereist dat zij deze bedrijfsmiddelen alleen voor hun beoogde doel gebruiken en om hun waarde en nut te bewaren en te onderhouden. Verkeerd gebruik, misbruik of vernietiging van bedrijfseigendommen is een ernstige verzaking van uw plicht om bedrijfseigendommen op een verantwoordelijke wijze exclusief voor zakelijke doeleinden te gebruiken.

Machines, mobiele telefoons, apparatuur, computers, elektronische apparatuur, voertuigen en andere bedrijfseigendommen die aan werknemers, tijdens het uitvoeren van hun werk, worden toevertrouwd, moeten worden gebruikt volgens alle van toepassing zijnde regels, voorschriften en beveiligingen die aan het gebruik ervan zijn verbonden.

Sun Chemical beschikt over toegang tot het internet en andere informatiediensten ter ondersteuning van onze zakelijke doelen en doelstellingen. Het bedrijf moedigt het gebruik van internet aan als een zakelijk medium en een leermiddel. Soms is kort gebruik van internet aanvaardbaar voor uw bijscholing, ontwikkeling of training dat het bedrijf ten goede komt, en u in staat stelt efficiënter te werken door uw werkzaamheden/persoonlijke activiteiten te verbeteren. Tijdens en na het werk is het gebruik van internetdiensten of apparatuur die door het bedrijf wordt verschaft voor toegang tot internetsites en voor persoonlijk amusement, persoonlijk voordeel of ander persoonlijk gebruik worden aangewend, of die de seksuele intimidatie- of andere beleidslijnen van Sun Chemical schenden, echter te allen tijde streng verboden. Sun Chemical bezit het recht het gegevensgebruik van internet en e-mail te bewaken en aanstootgevende, onwettige en niet-zakelijke sites te blokkeren, in overeenstemming met het bedrijfsbeleid, of de toegang van internet te beperken. Wanneer een internetgebruiker er niet zeker van is dat een site het bedrijfsbeleid of de wet schendt, moet hij of zij contact opnemen met de advocaat van Sun Chemical.

Werknemers van Sun Chemical gebruiken softwareprogramma's voor tekstverwerking, financiële rapporten, gegevensbeheer en vele andere toepassingen. De meeste van de door het bedrijf aangeschafte softwareproducten vallen onder de één of andere vorm van licentieovereenkomst die de algemene voorwaarden en het toegestane gebruik beschrijft.

Het is het beleid van Sun Chemical om copyrightwetten in acht te nemen en de algemene voorwaarden van een licentieovereenkomst te respecteren. Internationale copyrightwetgeving (auteursrecht) kan burgerlijke en strafrechtelijke maatregelen voor onrechtmatig kopiëren of gebruik van gelicentieerde software opleggen. Iedere gebruiker moet zich bewust zijn van de beperkingen bij het gebruik van software en moet zich aan die beperkingen houden. Als u specifieke problemen heeft, moet u contact opnemen met uw plaatselijke IT Systems-vertegenwoordiger voor meer informatie.

Waaruit bestaat het beleid van Sun Chemical aangaande e-mail, telefoon en internet?

Internetactiviteiten en mobiele telefoon of ander draadloos mediagebruik worden beschouwd als openbaar en gebruikers moeten hun activiteiten dienovereenkomstig uitvoeren. Het versturen van internet-e-mail met vertrouwelijk of bedrijfseigen inhoud eist encoding van gevoelige informatie teneinde haar vertrouwelijkheid te garanderen.

Internet-e-mail systemen onder de auspiciën van het bedrijf, kunnen worden gebruikt voor bepaalde vertrouwelijke zaken conform het e-mail- en internet-beleid van het bedrijf. Alvorens gevoelige, vertrouwelijk communicatie te verzenden, is adresbevestiging van de bedoelde recipiënt noodzakelijk.

Elektronische communicatiemediën kunnen worden gebruikt om informatie te communiceren en uit te wisselen zolang als het gebruik ervan alle van toepassing zijnde wetten, voorschriften en bedrijfsbeleidslijnen naleeft, inclusief die:

- van toepassing zijn op de import en export van technologie, software en gegevens.
- van toepassing zijn op de overdracht van gegevens over de nationale grenzen, in het bijzonder, persoonlijke gegevens van personen die zijn beschermd door de privacywetgeving.
- op copyright, handelsmerk en advertentiewetten betrekking hebben.
- intern bedrijfsgebruik, zoals weergegeven in het e-mail- en internet- beleid van Sun Chemical, reguleren.

Als deze van toepassing zijnde wetten en beleidslijnen niet worden nageleefd, kan de mogelijkheid van het bedrijf om haar bedrijfsvoering d.m.v. elektronische media uit te voeren, op het spel komen te staan. Het is daarom belangrijk dat u deze bedrijfsmiddelen d.m.v. juist gebruik beschermt.

Voor een exemplaar van het beleid Gebruik Communicatiesysteem van Sun Chemical, neemt u contact op met uw personeelsmanager of met de IT Help Desk.

Bovendien moet u zich ervan bewust zijn dat alle elektronische en/of voice mailcommunicatie worden beschouwd als gegevens en eigendom van het bedrijf. Volgens de van toepassing zijnde privacywetten, en zoals meer specifiek uitgelegd in de sectie genaamd "uw rechten als werknemer," behoudt het bedrijf het recht om te allen tijde de inhoud van de berichten via haar systemen gecreëerd, verzonden en ontvangen materiaal en gegevens te bewaken en toegang ertoe te krijgen.

Anticorruptie & omkoopbeleid

Sun Chemical voert een nultolerantie beleid ten aanzien van omkoperij en corruptie. Het is ons beleid om in overeenstemming te zijn met alle toepasselijke wetten in de rechtsgebieden waarin wij zaken doen.

Sun Chemical's anticorruptie en omkoopbeleid bestrijkt zakelijke handelingen en transacties in alle landen waarin wij opereren. Naleving is niet onderhandelbaar. Sun Chemical zal niet tolereren dat zijn directeuren, managers, medewerkers, agenten of leveranciers betrokken zijn (direct of indirect) in enige vorm van omkoperij of corruptie.

De Sun Chemical Board en management zijn bereid contracten of zakelijke kansen te laten gaan in plaats van smeergeld te betalen en het is het beleid van het bedrijf dat medewerkers dit steunen.

Wat is omkoperij?

Omkoperij wordt als volgt gedefinieerd:

- Het aanbieden, beloven of schenken; of
- Verzoeken, instemmen of ontvangen, of aanvaarden:
  - van een financieel of ander voordeel
  - aan een andere persoon of entiteit (in de openbare of privésector)
  - bedoeld om een onwettige prestatie door iemand anders in een relevante functie of activiteit te verkrijgen of om dergelijk onwettige prestatie te belonen.

“Onwettige prestatie” betekent een prestatie die leidt tot een breuk van een verwachting dat een persoon te goeder trouw zal handelen, onpartijdig of in overeenstemming met een vertrouwenspositie.

Een paar voorbeelden van omkoperij

De definitie van omkoperij is zeer breed en is niet alleen beperkt tot betaling in contanten. Het volgende kan begrepen worden als omkoperij:

- Een betaling in contanten of geschenk aan een klant in de verwachting of hoop dat dergelijk voordeel Sun Chemical zal helpen bij het winnen van een offerte;
- Iedere vorm van betaling (hoe klein dan ook) aan een overheidsfunctionaris om de uitgifte van een vergunning te versnellen, tenzij relevante schriftelijke wetgeving uitdrukkelijk toestaat dat een dergelijke betaling gemaakt kan worden voor de bonafide uitvoering van de functie;
- Voorzien van eerste klas reizen en/of vijf sterren accommodatie voor een overheidsfunctionaris die een bezoek brengt aan een site;
- Elke vorm van facilitaire of “smeer” betaling (hoe klein dan ook) in de openbare of privésector.

Omgaan met agenten, leveranciers, joint ventures of consortiums.

In elke omgang met agenten of leveranciers, die diensten verlenen voor Sun Chemical of met joint venture/ consortium partners, moet u verzekeren dat zij op de hoogte zijn Sun Chemical's nultolerantie beleid en dat zij gelijkaardige, robuuste beleidsmaatregelen naleven.

Het is nooit aanvaardbaar om “blind te zijn voor” of te werken volgens het principe “beter geen vragen stellen” ten aanzien van de omgang van Sun Chemical's leveranciers of agenten, omdat hun acties u en/of Sun Chemical kunnen blootstellen aan strafrechtelijke aansprakelijkheid. U moet, daarom gepaste zorgvuldigheid toepassen op potentiële agenten, leveranciers of joint venture partners.

Standaarden & voorschriften zijn relevant?

U moet ook naar de secties verwijzen van de Zakelijk gedrag standaarden & voorschriften met de titel “Uw relaties met klanten, leveranciers & externe partijen” en “Uw relaties met overheden”, die beide deel uitmaken van dit beleid.

Straffen

Dit is niet enkel een inbreuk op dit beleid, die onderhevig is aan disciplinaire acties, er bestaan ook ernstige strafrechtelijke straffen voor het bedrijf en de personen die veroordeeld werden voor omkoperij. Als u weet hebt of een vermoeden hebt van omkoperij, dan raden wij aan dit te rapporteren in overeenstemming met de procedure in de Zakelijke gedrag standaarden & voorschriften van Sun Chemical.

Uw relaties met klanten, leveranciers & externe partijen

Wat is het beleid aangaande het uitwisselen van cadeaus en het bijwonen van evenementen met derden?

Het is gebruikelijk voor personen en bedrijven die zaken met elkaar doen om kleine cadeautjes uit te wisselen, om voor elkaars zakelijke gerelateerde maaltijden te betalen en om elkaar mee uit te nemen. De toepassing van ervan (een cadeau, een maaltijd of een vorm van amusement zoals een theater of sportevenement) is afhankelijk van de omstandigheden en gewoonten van de omgeving waar de persoon zich bevindt. In het algemeen is het accepteren van dergelijke promotionele giften of het geven ervan aanvaardbaar zoals onderstaand weergegeven.

Geven: wat zijn de regels voor het geven van cadeaus om zakelijke relaties met klanten of andere derden te bevorderen?

Door het bedrijf gesponsorde evenementen met het oogmerk om de zaken van het bedrijf te bevorderen of een kleine groep mensen tegelijkertijd is aanvaardbaar. Sommige activiteiten, zoals reisjes, sportevenementen, vakanties, cadeaus en promotionele activiteiten kunnen effectieve methoden zijn als het volgens de voorschriften wordt gedaan. Het is zeer waardevol om sterke relaties met derden op te bouwen, en correct uitgevoerde promotionele activiteiten helpen ons daarbij. Deze richtlijnen zorgen voor doorzichtigheid en de juiste toepassing van dit proces.

Daarentegen: het verstrekken van leningen, smeergeld, steekpenningen, betalingen, gratis diensten, of artikelen van materiële waarde aan een entiteit of persoon die of zaken met het bedrijf doet of wil doen, wordt beschouwd als commerciële steekpenning en is niet toegestaan. Om voor naleving te zorgen, verbiedt het bedrijf daarom de betaling van of het geven van een cadeau, service of advertentieartikel direct of indirect d.m.v. agenten of derden, of materiële waarde (gedefinieerd als USD 300 of meer) aan leveranciers, klanten, potentiële klanten of hun agenten, werknemers, familieleden of vertrouwenspersonen. Uitzonderingen kunnen worden verkregen, maar eisen vooraf schriftelijke autorisatie door de General Counsel (bedrijfsadvocaat), de CEO (algemeen directeur) of de CFO (financieel directeur). Contant geld of gelijkwaardig aan contant geld zoals cadeaus moeten te allen tijde worden vermeden.

Het bedrijf verbiedt ook het geven van contant geld of gelijkwaardige zaken aan contant geld of overdadige cadeaus of amusement (zoals betaalde vakanties, sieraden, dure sportapparatuur, gratis verblijf of vervoer) of andere artikelen of diensten van significante waarde aan een derde partij, tenzij eerder schriftelijke autorisatie door het General Counsel (bedrijfsadvocaat), de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur) werd verkregen.

Ontvangen: wat zijn de regels voor het ontvangen van cadeaus of promotionele artikelen van leveranciers of andere derden?

Het bedrijf verbiedt uitdrukkelijk het direct of indirect accepteren of ontvangen door een werknemer, agent, adviseur of consulent van Sun Chemical van een cadeau, tipgeld of diensten waarvan de waarde niet hoger dan USD 50 of meer mag zijn van leveranciers, potentiële leveranciers, klanten, potentiële klanten of hun agenten, werknemers, familieleden of vertrouwenspersonen van het bedrijf. Er moet goedkeuring worden verkregen van de General Counsel (bedrijfsadvocaat), de CEO (algemeen directeur) of de CFO (financieel directeur) voor het accepteren van een artikel of dienst met een waarde hoger dan USD 50.

Werknemers van Sun Chemical zijn niet-geautoriseerd om contant geld, of iets anders van waarde, om de één of andere reden van een derde partij te accepteren, hetgeen een uitdrukkelijke of impliciete verplichting inhoudt dat Sun Chemical een zakelijke relatie zal aangaan of onderhouden met die persoon of een vestiging van die persoon.

Maaltijden van een bescheiden relevante aard kunnen worden aangenomen door werknemers van Sun Chemical van zaken en personen die met ons zakendoen of willen zakendoen zolang het slechts wordt gedaan voor het gemak om niet de onkosten te hoeven delen, en dit slechts geldt als tegenprestatie voor de door Sun Chemical betaalde, gelijksoortige zaken. Het bijwonen van of deelnemen aan uitjes, sportevenementen, amusementsfeesten en andere vergelijkbare activiteiten, gesponsord door leveranciers, potentiële leveranciers, leveranciers van diensten, potentiële leveranciers van diensten, en andere derden kunnen worden aangenomen als dergelijke evenementen betrekking hebben op de ontwikkeling van de wederzijdse zakelijke relatie tussen de deelnemers.

Zonder schriftelijke goedkeuring door de General Counsel (bedrijfsadvocaat), CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur), mogen werknemers van Sun Chemical geen gratis vervoer, gratis verblijf, hotelkamers of reisjes aannemen waarvan de onkosten worden vergoed, in verband met zakelijke bijeenkomsten, seminars of andere door huidige of potentiële leveranciers gesponsorde of door hun agenten, werknemers, familieleden of vertrouwenspersonen bijgewoonde evenementen. Het is beleid van Sun Chemical dat haar werknemers ten alle tijde hun eigen reis- en verblijfskosten en/of hotelkosten zelf moeten betalen. Als het evenement in het belang is van het bedrijf, moeten uw onkosten door Sun Chemical worden betaald, tenzij goedkeuring is verleend door de General Counsel (bedrijfsadvocaat), CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur).

Het opbouwen van relaties met derden wordt volledig ondersteund en dit beleid is er om ervoor zorgen dat we het nettovoordeel zichtbaar maken door de kosten- en batenanalyse.

Hoe moet ik omgaan met handelsbeperkingen?

De mogelijkheid van zowel Amerikaanse als Europese bedrijven evenals hun internationale dochterondernemingen en vestigingen om zaken te doen in de wereldmarkt wordt beperkt door voorschriften uitgegeven door de Amerikaanse federale overheid en Europese functionarissen. Bijvoorbeeld, Amerikaanse bedrijven; niet-Amerikaanse bedrijven die Amerikaanse staatsburgers als managers, functionarissen of directeuren in dienst hebben; en alle bedrijven die grondstoffen of op Amerikaanse bodem gefabriceerde producten verkopen, zijn uitgesloten van deelname aan gerichte economische boycots tegen landen waarmee vriendschapsbanden worden onderhouden of van het handelen met bepaalde bedrijven waar producten van Sun Chemical kunnen worden verkocht aan embargolanden.

Hoe zit het met antiboycotwetten?

Antiboycotwetten zijn bedoeld om te voorkomen dat bedrijven een door één land tegen een ander land opgelegde boycot ondersteunen. Veel landen waarin Sun Chemical zaken doet, kennen dergelijke wetten.

Zowel de Amerikaanse overheid als de Europese overheden kennen strikte wetgeving die op deze handelingen van toepassing zijn. Door deze wetten wordt het bedrijf of haar werknemers verboden om mee te doen met niet-goedgekeurde boycots die het verbieden om zaken te doen met iemand n.a.v. ras, geloofsovertuiging of nationale herkomst OF worden verboden om informatie over deze gegevens aan klanten of potentiële klanten te geven. Deze wetten verbieden eveneens het leveren van informatie over relaties die het bedrijf met een geboycot land kan hebben.

Volgens de voorschriften, dienen verzoeken om deelname aan een boycot onmiddellijk aan de juiste overheidsopsporingsinstanties te worden gemeld. Deze verzoeken kunnen waarschijnlijk in bijna alle zakelijke documenten worden aangetroffen, waaronder contracten, offerte-aanvragen, kredietbrieven, bestellingen en vragenlijsten die om informatie over potentiële leveranciers verzoeken.

U moet attent zijn op bepalingen die het importeren van goederen uit bepaalde landen verbieden of die het verscheppen van goederen op bepaalde schepen die de havens van bepaalde landen kunnen aandoen, voorschrijven. Als een document taal bevat waarvan u denkt dat die boycot-gerelateerd is, neemt u onmiddellijk contact op met de juridische afdeling van Sun Chemical voor advies en hulp voordat u verdergaat met de transactie.

Welke invloed heeft het reguleren van internationale handel op mij?

Zowel de Amerikaanse overheid en Europese en haar lidstaten hebben economische embargo's tegen landen die zij als "staatsvijanden" beschouwen. Dit zijn meestal landen die zich bezighouden met terrorisme of dit ondersteunen, mensenrechten schenden of zich met andere onaanvaardbare handelingen bezighouden. Zoals het een goede zakelijke staatsburger betaamt, leeft Sun Chemical deze embargo's strikt na. Zo reguleren, bijvoorbeeld, het Amerikaanse Department of Commerce en het Department of Treasury, handelsbetrekkingen met diverse landen buiten de Verenigde Staten. De V.S. voert een alomvattende economische embargopolitiek tegen Cuba, Iran, Noord-Korea, Soedan en de Taliban, inclusief door de Taliban bestuurde gebieden. De V.S. voert ook wapen- en andere beperkte embargopolitiek tegen Liberië, Rwanda, Somalië, Syrië en de Federale Republiek van Joegoslavia (Servië en Montenegro) alsmede wapen- en andere grondstoffenembargo's tegen UNITA (in Angola). Bovendien verbiedt de V.S. nieuwe investeringen in Myanmar (Birma).

Dit verbod is ook van toepassing op de internationale vestigingen van Amerikaanse bedrijven die Amerikaanse grondstoffen gebruiken of Amerikaans gefabriceerde producten doorverkopen of die Amerikaanse staatsburgers in hun raden van bestuur of managementposities hebben. Door zaken te doen met deze landen of entiteiten kan het bedrijf zware straffen worden opgelegd. U moet uw intenties met de juridische afdeling van Sun Chemical bespreken voordat u, direct of indirect, d.m.v. agenten, tussenpersonen of distributeurs met één van deze landen commercieel contact legt of zakendoet. De juridische afdeling van Sun Chemical kan u assisteren bij het verkrijgen van specifieke informatie over embargo's.

Bovendien reguleert de V.S. Department of Commerce de export van goederen, diensten en technologie aan niet-Amerikaanse landen. Deze maatregelen richten zich meer op het soort van geëxporteerde goederen, diensten of technologie dan op het land waarnaar zij worden geëxporteerd. Regels, vergelijkbaar met de embargovoorschriften in relatie tot de overdracht van technologie en 'gevoelige' goederen, inclusief vele chemicaliën en chemische stoffen, beperken de verkoop of overdracht buiten de V.S. van deze artikelen. Er moet echter voorzichtig worden omgegaan met het bepalen of technische informatie of hogetechnologiegooederen van Amerikaanse oorsprong kunnen worden verkocht of overgedragen naar niet-Amerikaans grondgebied.

Sinds de wetten op dit gebied constant aan verandering onderhevig zijn, dient u met de juridische afdeling van Sun Chemical te overleggen voordat u zakendoet met betrekking tot de verkoop of de export van in Amerika gefabriceerde goederen of goederen van Amerikaanse herkomst, inclusief het gebruik van deze goederen in plaatselijk vervaardigde producten naar een embargoland of entiteit, ofwel rechtstreeks ofwel d.m.v. agenten, distributeurs of tussenpersonen in derde landen.

De E.U. en haar lidstaten voeren embargo's en handelssancties uit in relatie tot de handel met diverse landen. Een recent bijgewerkte lijst van alle huidige eisen wordt bijgehouden op www.eurunion.org/legislat/sanctions.htm.

Bepaalde sancties worden uitgevoerd met betrekking tot specifieke goederen en specifieke aankopen, zoals militair-gerelateerde gebruikers, tegen Angola/Unita, Bosnië-Herzegovina, Birma/Myanmar, Congo/Zaire, Kroatië, Haïti, Liberië, voormalig Joegoslavië, Republiek van Macedonië, Sierra Leone, Soedan, Taliban/AI Qaida/Osama bin Laden en Zimbabwe.

De E.U. legt ook maatregelen op tegen de Verenigde Staten in verband met handel drijven met Cuba, Iran en Libië. Kortom, voor bedrijven en personen die ingezetenen zijn van de E.U.-landen is het verboden om Amerikaanse sancties tegen Cuba en Iran na te leven.

Er moet echter voorzichtig worden omgegaan met het uitvoeren van transacties met Cuba omdat Amerikaanse staatsburgers en personen die naar de V.S. reizen kunnen worden gearresteerd en vervolgd voor het toestaan en faciliteren of het onderhouden van handelsbetrekkingen met Cuba. Europese ingezetenen en hun naaste familieleden kan blijvend toegang tot de V.S. worden geweigerd voor dergelijke betrokkenheid. Bedrijven die Amerikaanse staatsburgers als functionarissen, managers of directeuren hebben, of die Amerikaanse producten aan Cuba en Iran verkopen, kunnen hun Amerikaanse werknemers of vestigingen aan vervolging in de V.S. blootstellen.

Nogmaals, als embargo's en sancties snel en zonder kennisgeving van doel of van reikwijdte kunnen veranderen, is het het beste om met de juridische afdeling van Sun Chemical te overleggen voordat u handelsbetrekkingen met één van de bovenstaande landen aangaat.

Wat is ons beleid met betrekking tot betaling of speciale kortingen?

Het uitbetalen van een tarief, korting, staffelkorting, speciale korting, terugbetaling of betaling op andere wijze aan een klant, leverancier, distributeur, overheidswerknemer, agent, consultant, of aan hun functionarissen, directeuren, werknemers of gerelateerde deelnemers (ieder van deze personen of entiteiten wordt vanaf dit punt aangeduid als "Persoon") kan alleen worden gedaan in overeenstemming met de volgende voorwaarden:

Het uitbetalen van een dergelijke korting, speciale korting of andere wezenlijke terugbetaling of andere betaling kan alleen op de volgende wijze worden gedaan:

- Het verlenen van krediet op de Sun Chemical-klantrekening van de Persoon, dat wordt bijgehouden in de normale zakelijke betrekkingen met een klant of leverancier.
- De afgifte van een Sun Chemical-cheque, op naam van de persoon met wie Sun Chemical een zakelijke relatie onderhoudt en aan wie de betaling wordt gedaan als gevolg van specifieke commerciële handeling.
- d.m.v. een elektronische bankoverdracht van Sun Chemical, overschrijving op de bankrekening van de Persoon in het land waarin de Persoon zakendoet met Sun Chemical.

Er zijn geen andere betalingsmethoden toegestaan. Met name geen betalingen in contant geld of artikelen in plaats van contant geld; overmaking aan beschermde buitenlandse rekeningen, anonieme rekeningen of derdenrekeningen; teveel berekenen gevolgd door korting of terugbetaling van het teveelberekende; betalingen aan persoonlijk rekeningen van eigenaars, functionarissen of directeuren waar er een zakelijke relatie met een bedrijfsentiteit bestaat; of andere middelen die, anders dan bedoeld, door een externe partij zouden kunnen worden gebruikt om een betaling te kunnen verstoppen of verbergen, gedaan, gebruikt of aangewend om een betaling te doen met het oogmerk om bedrijfsbeleid te omzeilen.

Betaling moet alleen worden gedaan door Sun Chemical waarbij de persoon zijn rekening heeft of voor wie de persoon diensten heeft verricht of producten heeft geleverd.

In het geval dat de persoon aangeeft dat Sun Chemical een betaling aan een dochteronderneming of vestigingbedrijf van de Persoon doet of aan een andere entiteit of persoon anders dan de Persoon zelf doet, zal er geen betaling worden gedaan aan genoemde andere entiteit of persoon tenzij Sun Chemical een schriftelijke autorisatie en instructies van de Persoon ontvangt, aan wie een dergelijke betaling moet worden gedaan, wiens autorisatie op het briefhoofd van de Persoon moet staan en moet zijn ondertekend door een functionaris, manager

of directeur van de persoon die daartoe klaarblijkelijk is geautoriseerd. Goedkeuring voor een dergelijke betaling moet van te voren schriftelijk worden verkregen van de CFO (financieel directeur).

De betaling van alle kortingen, speciale kortingen of andere terugbetalingen of betalingen aan een bepaalde Persoon, moeten allemaal de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de CFO (financieel directeur) of zijn plaatsvervanger hebben. Vragen die kunnen rijzen over dergelijke betalingen moeten worden doorverwezen naar de General Counsel (bedrijfsadvocaat) of CFO (financieel directeur).

Wat zijn de eisen m.b.t. documentatie en gegevensopslag?

Alle namens Sun Chemical gedane betalingen, uitgaven en andere financiële transacties moeten worden goedgekeurd, opgeslagen en gedaan met het oogmerk, begrip en besef dat het hele bedrag van een dergelijke betaling alleen kan worden gebruikt voor het in de documenten beschreven doel om de betalingen te ondersteunen.

Alle kwitanties en uitkeringen van gelden moeten volledig en nauwkeurig in de boeken worden beschreven en in de bedrijfsgegevens worden vermeld en moeten worden ondersteund door de van toepassing zijnde documentatie waarin de doelen ervan op de juiste wijze worden beschreven. Strikte naleving van deze gevestigde procedures en beleidslijnen van het bedrijf voor het openen en sluiten van bankrekeningen en het instellen van regels aangaande de bevoegdheid van de ondertekenaar, wordt ook vereist om ervoor te zorgen dat de uitkering van gelden op de juiste wijze wordt gereguleerd.

Welke praktijken zijn toegestaan aangaande de antitrust-/concurrentiewetten?

De meeste landen kennen wetten die verkoper/klantrelaties reguleren, vooral als de klant de producten als distributeur voor wederverkoop aanbiedt. Verkoop onder de kostprijs of zich bezighouden met prijspraktijken, bedoeld om de mogelijkheden van klanten te beperken om zodoende te concurreren, zijn meestal onrechtmatig. In het zakendoen met klanten moeten de volgende praktijken worden vermeden en moet er eerst juridisch advies worden verkregen alvorens betrokken te zijn bij een programma of in te stemmen om een programma op te stellen om deze praktijken te bevorderen:

- **Wederverkooprijvaststelling:** Het is verboden om van een klant te eisen dat hij producten voor wederverkoop aanbiedt om de producten voor een specifieke prijs aan te bieden of niet onder een afgesproken prijs te verkopen.
- **Beperkingen op wederverkoop:** Het is verboden beperkingen op te leggen volgens de voorwaarden van wederverkoop behalve om legaal zakelijke redenen. Geografische beperkingen, verboden verkoop aan bepaalde klanten, overeenkomsten om niet te concurreren en dergelijke vormen allemaal verdachte praktijken en moeten zorgvuldig worden geverifieerd door een juridisch adviseur voordat er een overeenkomst wordt bereikt.
- **Bundelen:** Producten kunnen worden "gebundeld" voor verkoop zolang de individuele componenten ook apart ter verkoop tegen redelijke prijzen worden aangeboden. Het is verboden om van een klant te eisen dat hij of zij een product of dienst afneemt teneinde een ander product of andere dienst te kopen.
- **Prijstdiscriminatie:** legale verschillen ten aanzien van verkoopprijs, gebaseerd op verschillen in volume, hoeveelheid, prestatie, gespecialiseerde vereisten en andere factoren die de verschillen in prijs billijken, zijn toegestaan. Dit is de basis van onderscheidende waarde voor de klant en vormt een fundamenteel onderdeel van marketing en verkoop. Aan de andere kant is het verboden om dezelfde producten aan klanten te verkopen, die met elkaar concurreren in dezelfde markten met dezelfde handel met verschillende voorwaarden t.a.v. verkoop en prijzen. Dit onderdeel van de wet is zeer complex en vragen over verkopen die de ene klant boven een

andere klant kunnen bevoordelen of kunnen benadelen, of waar zowel klanten concurreren met dezelfde zakenhandel, moeten aan een juridisch adviseur worden voorgelegd.

Wat zijn de regels die van toepassing zijn op mijn relatie met concurrenten?

Interactie met concurrenten is een belangrijk aspect van het zakendoen. Hevige concurrentie betekent niet dat gebieden van legale samenwerking en belangen moeten worden vermeden. Het werken met concurrenten d.m.v. handel, normen, liefdadigheids- en bijscholingsorganisaties wordt aangemoedigd en is nuttig. Maar we moeten er zeker van zijn dat onze contacten met werknemers of concurrenten ethisch en rechtmatig zijn.

Wat is beperking van zakendoen?

Antitrust- en concurrentiewetten beperken in bijna ieder land de soorten van overeenkomsten die kunnen worden aangegaan met concurrenten. Pogingen om handels- of prijsconcurrentie te beperken zijn onrechtmatig. Bovendien is het deelnemen aan discussies over dergelijke beperkingen, zelfs als de besproken handelingen nooit zijn uitgevoerd of geen succes hebben, onrechtmatig om handel te beperken. Voorbeelden van onrechtmatige overeenkomsten met concurrenten zijn onder meer:

- Prijzen vaststellen, prijs-gerelateerde voorwaarden, kortingen of andere voorwaarden zoals krediet- en betalingsvoorwaarden, kortingen, gratis producten, diensten of verzending.
- Het toekennen van volumes, klanten of verkoopterritoria, of een overeenkomst om geen afzetgebieden in bepaalde markten te hebben of met bepaalde klanten of op bepaalde lokaties.
- Het beperken van productie- of productontwikkeling.
- Weigeren om met bepaalde klanten of leveranciers te handelen of zaken te doen of zaken doorspelen naar specifiek begunstigde leveranciers.
- Een soort van kartel vormen voor de aan- of verkoop van leveringen of producten of deelname aan groepsgewijze commerciële transacties.

Schendingen van de wetten met betrekking tot concurrentie zijn uitermate ernstig. Omdat er reeds sprake kan zijn van overeenkomsten door deel te nemen aan of zelfs passief te luisteren naar discussies over dergelijke onderwerpen wanneer concurrenten aanwezig zijn, mag u nooit specifieke prijzen, klanten of leveranciers of productprogramma's met werknemers of met een concurrent bespreken. Als u een evenement bijwoont waar een concurrent aanwezig is en onrechtmatige onderwerpen worden besproken, moet u onmiddellijk erop aandringen dat de conversatie stopt of u moet de plaats waar de conversatie plaatsvindt, verlaten. De consequenties, als er een schending van de wet is bewezen, zouden boetes en wettelijke maatregelen tot aan gevangenisstraf toe voor u kunnen betekenen en zeer aanzienlijke boetes voor Sun Chemical.

Wat zijn de regels die van toepassing zijn op concurrerende informatie?

Legaal verkregen concurrerende informatie is belangrijk om Sun Chemical sterk te laten blijven in de markten die zij bedient. Marktonderzoek, productevaluatie en tests, onderzoek van openbaar beschikbare informatie, inclusief die door concurrenten de openbaar is gemaakt, en gebruik van derden consultants om informatie over de markten en branches te krijgen waarin we opereren zijn legale zakelijke middelen.

Het is echter verboden om informatie te verkrijgen d.m.v. onethische of onrechtmatige methodes, zoals industriële spionage, oneigenlijke toegang, stelen, werknemers van concurrenten omkopen of een andere onrechtmatige methode gebruiken om vertrouwelijke informatie over een

concurrent te verkrijgen. Als u informatie ontvangt of er kennis van neemt die kan zijn verkregen door onethische of onrechtmatige methodes, neemt u onmiddellijk contact op met de juridische afdeling van Sun Chemical.

Wat is in diskrediet brengen?

De reputatie van een bedrijf is een zeer waardevol bedrijfsmiddel. In diskrediet brengen is een door een persoon ondernomen actie met het oogmerk om de reputatie van een bedrijf, haar producten, zaken, beheer, of werknemers te beschadigen of hen in een verkeerd daglicht te stellen. U moet geen onware of bedrieglijke verklaringen naar buiten brengen over de producten, beheer, bedrijfsvoering of ander aspect van dat bedrijf. Iedere verklaring die u aflegt moet eerlijk zijn, gebaseerd op relevante feiten en gegevens. In geen geval moet u commentaar geven op of speculeren over de zakelijke reputatie, financiële status of juridische problemen van een bedrijf.

Uw relaties met overheden

Sun Chemical hecht er waarde aan goede relaties met de diverse overheden en instanties te onderhouden die haar zakelijke praktijken en bedrijfsvoering reguleren. De van toepassing zijnde wetten en Sun's beleid van eerlijkheid en integriteit moeten te allen tijde nageleefd worden. Het is belangrijk dat we niet alleen alle toepasselijke wetten naleven maar ook om het vertrouwen en de samenwerking tussen Sun Chemical en de overheidsfunctionarissen waarmee wij zakendoen bewerkstelligen en handhaven.

Hoe beschermen werknemers van Sun Chemical het milieu, de gezondheid en veiligheid van andere werknemers?

Sun Chemical dient de kwaliteit van het milieu, de gezondheid en de veiligheid van werknemers, klanten en de gemeenschappen waarin zij opereert, te beschermen en te onderhouden en alle wetten die betrekking hebben op milieu-, gezondheids- en veiligheidszaken, na te leven. Van werknemers wordt verwacht dat zij deze verplichting steunen door:

- Te handelen in volledige overeenstemming in letter en geest van milieu-, gezondheids- en veiligheidswetten evenals voorschriften en bedrijfsbeleidslijnen.
- De veiligheid van werknemers en operaties als primair bedrijfsdoel om ongevallen terug te brengen en de hiermee geassocieerde kosten zoveel mogelijk terug te brengen naar nul, onderschrijven.
- Consistent bedrijfsnormen implementeren om het milieu te beschermen en om persoonlijk letsel of verlies van eigendom te voorkomen.
- Onmiddellijk schendingen van het milieu, de gezondheid of de veiligheid aan leidinggevenden te rapporteren.
- Samen te werken met federale, staats- en plaatselijke overheden in het analyseren van milieuproblemen, oplossingen voor milieu-, gezondheids- en veiligheidsproblemen zoeken en helpen te voorkomen dat milieuproblemen zich voordoen.
- Snel en adequaat te reageren op de milieucidenten m.b.t. faciliteiten van Sun Chemical, apparatuur of producten onder ons beheer.
- Bedrijfs- en divisiemilieubewakingsprogramma's te onderhouden om het beleid van Sun Chemical inzake overheidseisen, gemeenschapsactiviteiten, natuurlijke bronnen te conserveren en afvalbeperking na te leven.
- Kansen te identificeren om milieu, gezondheids- en veiligheidsprogramma's en prestaties te verbeteren.
- Bereid te zijn om noodvoorbereidingsprogramma's waar nodig te implementeren.
- Het ontwikkelen en het implementeren van afvalbeheerprogramma's inclusief bronnen conserveren en afval reduceren, recycling, herstel- en behandelingsmethoden.

Rapporten van actuele of potentiële milieu-, gezondheids- of veiligheidsproblemen, of vragen over verantwoordelijkheden van werknemers of bedrijfsbeleidslijnen op deze gebieden moeten onmiddellijk worden doorgegeven aan uw leidinggevende of de Corporate Vice President, Environmental Affairs.

Wanneer zijn cadeaus en betalingen aan overheidsfunctionarissen en tijdelijke overheidswerknemers in dienst van derden oneigenlijk?

Het is streng verboden voor medewerkers van Sun Chemical om aan een overheidsfunctionaris of tijdelijke overheidswerker een betaling te doen of een geschenk te geven of dit aan te bieden, inclusief faciliterende betalingen of smeergeld. Zo kan bijvoorbeeld zelfs een kleine tip of goedkope maaltijd voor een overheidsinkoopfunctionaris onwettig of onrechtmatig zijn. Bedragen van minder dan USD 10 kunnen door enkele wettelijke instanties als onwettig worden beschouwd, en kunnen worden geïnterpreteerd als omkoping of smeergeld. Deze wetten worden strikt toegepast en de straffen zijn zwaar voor zowel het bedrijf als de betrokken personen.

Wat zijn de regels voor betalingen en cadeaus aan of van overheidsfunctionarissen?

Het is streng verboden iets van waarde te geven, te lenen, aan te bieden, te beloven aan of te ontvangen van een openbare of overheidsfunctionaris of het genoemde van hem of haar aan te nemen, alsmede met hem/haar te onderhandelen in de vorm van omkoping, speciale kortingen, geschenken, tipgeld of smeergeld. Deze wet is van toepassing op personen die namens Sun Chemical overal ter wereld zakendoen, en omvat het schenken of ontvangen van de hierboven vermelde punten van of naar een buitenlandse functionaris.

Het bestrijdingsgebied van deze wet is uitgebreider dan het op het eerste gezicht schijnt te zijn en is evenzeer van toepassing op andere personen die niet noodzakelijkerwijs worden beschouwd als overheidsfunctionarissen, zoals leden van internationale commissies of organisaties en directeuren, functionarissen of werknemers, of in het bezit van overheid zijnde of door de overheid bestuurde commerciële ondernemingen en familieleden van deze personen.

Samenvattend: het beleid van Sun staat niet toe om betalingen of iets anders van waarde aan te bieden, te beloven, te ontvangen of te geven, inclusief amusement of maaltijden, hoe klein ook, direct of indirect, aan of van een overheidsfunctionaris, aan andere met de overheid in verband staande personen zoals hierboven beschreven staan, of een kandidaat voor een overheidsfunctie of een van hun familieleden in een poging invloed uit te oefenen op een beslissing of handeling van die overheidsfunctionaris of persoon bij het verkrijgen van of het behouden van zaken of voor commercieel voordeel.

Kan ik een politieke bijdrage leveren?

Sun Chemical moedigt haar werknemers en het bedrijf aan om deel te nemen aan het politieke proces binnen de beperkingen van de wetgeving aangaande verkiezingscampagnefinanciering en bedrijfsethiek. Het staat werknemers vrij om politieke bijdragen te leveren of hun persoonlijke opvattingen aan gekozen functionarissen mede te delen. Het bedrijf neemt deel aan het politieke proces en kan bijdragen leveren aan de beperkingen van de toepassing zijnde wetten en voorschriften. Het bedrijf zal niet om directe persoonlijke politieke bijdragen vragen en zal werknemers die eraan bijdragen, niet vergoeden. Het is echter belangrijk om persoonlijke en bedrijfspolitieke activiteiten gescheiden te houden.

Het is in de Verenigde Staten onrechtmatig voor bedrijven om rechtstreeks aan fondsen bij te dragen of iets van waarde te geven, inclusief diensten, faciliteiten of werknemertijd aan een kandidaat of verkiezingscampagne voor een overheidskantoor of aan een commissie of politieke belangengroep die tijdens een federale verkiezing invloed wil uitoefenen op kiezers.

Goedkeuring moet worden verkregen van de General Counsel (bedrijfsadvocaat), de CEO (algemeen directeur) of CFO (financieel directeur) om bedrijfsfondsen, middelen, diensten of faciliteiten of de bedrijfsnaam te (laten) gebruiken of te doneren namens of in het voordeel van een politieke partij, politieke belangengroep of kandidaat voor een overheidsfunctie.

Wat zijn de regels die van toepassing zijn op witwassen van geld en antiterrorisme?

Volgens onlangs ingestelde wetgeving in de Verenigde Staten en in vele EU- en andere OESO-landen, worden inspanningen verricht om de financiële transacties m.b.t. de bemiddeling van landen met belastingtoevluchtsoorden, geheime bankrekeningen en b.v.'s om in onrechtmatig transacties verkregen geld "wit te wassen", zoals bedrijfsomkoping, belastingontduiking en handelen in drugs, te bestrijden. Bovendien wordt de beschikbaarheid van fondsen voor internationale terroristische organisaties aangepakt d.m.v. het opleggen van economische sancties en het opsporen van internationale betalingen en identificatie van geldomleidende organisaties die terroristische activiteiten ondersteunen.

Naast de eerder besproken algemene verboden op het handelen met bepaalde landen, is zakendoen met een opgegeven lijst van personen en bedrijven die terroristische activiteiten ondersteunen, verboden. Het is werknemers van Sun Chemical verboden om een transactie met een persoon of entiteit die voorkomen op de lijsten van Foreign Terrorist Organizations or Specially Designated Global Terrorists uit te voeren, te beginnen, te vergemakkelijken of te voltooien. Deze lijsten, die maandelijks worden bijgewerkt, worden op de websites van het Amerikaanse Department of Treasury gepubliceerd (www.ustreas.gov - ga dan naar Office of Foreign Assets Control in de site); de Verenigde Naties; de Europese Unie; en de Bank of England. Schendingen van antiterroristische wetten hebben ernstige strafrechtelijke straffen tot gevolg voor zowel Sun Chemical als de betrokken personen, in de Verenigde Staten, tot levenslange gevangenisstraf en in enkele gevallen, de doodstraf.

De ontvangst, betaling of overdracht van contant geld of iets gelijkwaardigs (cheques, elektronische overmaking, wissels, kredietbrieven e.d.) voor een bepaald bedrag van personen of entiteiten waar ook ter wereld, waarbij de tegenpartij en haar van het vruchtgebruik genietende eigenaars niet bekend zijn bij Sun Chemical, loopt Sun Chemical het risico dat zij zich schuldig maakt aan witwas-activiteiten of deze vergemakkelijkt, hetgeen een strafrechtelijk vergrijp in de meeste landen is.

Er moeten grondige maatregelen worden genomen om u ervan te verzekeren dat financiële transacties alleen met bekende, legale zakelijke entiteiten en banken en financiële instellingen met een goede naam worden gedaan. Transacties uitgevoerd door of d.m.v. tussenpartijen, anonieme partijen of "onbekende entiteiten" (die geen eerdere relatie hadden en niet gemakkelijk kunnen worden aangemerkt als eigenaar of bestuurder) moeten grondig worden onderzocht alvorens een transactie te voltooien, om u ervan te verzekeren dat Sun Chemical niet wordt gebruikt als dekmantel voor het witwassen van geld of ter ondersteuning van terroristen.

Handel met voorkennis

Wat zijn de regels m.b.t. handelen met voorkennis?

"Handelen met voorkennis" bestaat uit het kopen, verkopen of op andere wijze handelen in openbare effecten (aandelen, obligaties, opties, verkoopopties, oproepen, e.d.) van een beursgenoteerd bedrijf door personen die bij dat bedrijf werken of een vertrouwelijk relatie met dat bedrijf hebben en die wezenlijke informatie over het bedrijf ontvangen of toegang hebben tot die informatie voordat die informatie door het bedrijf beschikbaar wordt gesteld aan het publiek. Personen die zijn beschermd door wetten aangaande handelen met voorkennis zijn werknemers of dochterondernemingen van een beursgenoteerd bedrijf, zoals alle Sun Chemical-werknemers, in relatie met het DIC-bedrijf, een beursgenoteerd bedrijf, en consultants, auditors, advocaten en anderen die vertrouwelijke relaties met Sun Chemical of DIC hebben.

Omdat wezenlijke feiten betrekking kunnen hebben op dochterondernemingen of op beursgenoteerde bedrijven, of op wezenlijke, niet-openbare informatie over Sun Chemical, indien dit wordt gebruikt om te handelen in DIC-effecten, betreft dit een schending van de wetgeving aangaande handel met voorkennis. Tijdens uw dienstverband met Sun Chemical, kunt u toegang krijgen tot informatie over Sun Chemical, DIC, een ander groepsbedrijf van DIC of een ander beursgenoteerd bedrijf dat niet beschikbaar is voor het publiek. Werknemers van Sun Chemical moeten dergelijke informatie niet gebruiken bij het maken van investeringsbeslissingen voor zichzelf of voor anderen. Investeren op basis van dergelijke niet-openbare informatie kan "effectenhandel met voorkennis" zijn, waardoor u burgerlijke en strafrechtelijke straffen opgelegd kunt krijgen. Dergelijke informatie moet te allen tijde vertrouwelijk worden behandeld totdat het openbaar gemaakt wordt door het bedrijf voor wie de informatie relevant is. Een ander persoon dergelijke informatie verstrekken, waarmee de andere persoon een investeringsbeslissing kan maken, is ook onrechtmatig en wordt beschouwd als effectenhandel met voorkennis. Zowel u als de andere persoon lopen kans op burgerlijke en strafrechtelijke maatregelen voor dergelijke activiteiten.

Werknemers van Sun Chemical moeten alle van toepassing zijnde stappen nemen, inclusief overleg met de CFO (financieel directeur) en de General Counsel (bedrijfsadvocaat), voordat u DIC-aandelen of haar andere effecten, of effecten van andere beursgenoteerde bedrijven die een zakelijke relatie met DIC, Sun Chemical of een ander lid van de DIC-groep hebben, koopt of verkoopt, gebaseerd op informatie die als vertrouwelijk, wezenlijk en niet-openbaar kan worden beschouwd.

De "DIC WAY" Gedragscode

De DIC-groep, waarvan Sun onderdeel uitmaakt, heeft een gedragscode voor alle bedrijven van de DIC-groep geformuleerd. Deze Code is van toepassing op alle werknemers, functionarissen en directeuren van Sun Chemical, alsook voor alle tijdelijke werknemers, uitgezonden werknemers, parttime-werknemers, consultants, agenten en andere vertegenwoordigers die namens Sun Chemical optreden. Al het zakelijk gedrag van deze mensen en de door hen genomen beslissingen moeten te allen tijde voldoen aan de in de DIC WAY gedragscode uiteengezette principes, als ook de zakelijk gedragsnormen en richtlijnen van Sun Chemical.

De DIC WAY gedragscode kan worden aangetroffen op het portaal van Sun Chemical via de link juridisch en bedrijfsethiek bij Sun Chemical gemeenschappen. DIC en Sun eisen van alle werknemers, die een exemplaar van de zakelijke gedragsnormen en -richtlijnen hebben ontvangen, om, zodra dit van hen wordt verlangd, een verklaring te ondertekenen om te bevestigen dat hij of zij de DIC WAY gedragscode en de Sun Chemical zakelijke gedragsnormen en richtlijnen hebben gelezen en begrepen, en die te retourneren.

Waar u informatie kunt vinden

	PAGINA		PAGINA
Om advies vragen en vragen stellen	4	Boetes	7
Antiboycotwetgeving	11	Buitenland	11, 15
Antiterrorisme	16	General Counsel (rechtskundig adviseur)	4
Antitrust-/concurrentiewetgeving	13	Bedrijfsadvocaat	4
Toepasselijk	3	Cadeaus	10, 15
		Mondiaal bedrijf	3
Internetsites blokkeren	8	Overheid	15
Gangbaar zakelijk gedrag	3	Tipgeld	10
Steekpenningen	3, 10, 14, 15, 16		
		Intimidatie	5
Chief Executieve Officer (algemeen directeur)	4	Werving	7
Chief Financial Officer (financieel directeur)	4	Gevangenis	8
Gebruiksbeleid communicatiesysteem	9	Oneigenlijke cadeaus en betalingen	10
Bedrijfseigendom	7	Informatie	6, 7, 8
Vergoeding	7	Integriteit	1
Concurrerende informatie	7	Internationale handel	11
Concurrenten/relatie met	13	Internet	8,9
Naleving	4	Inleidend bericht	1
Computers	8	Onderzoek	4
Vertrouwelijke informatie	3, 7, 8		
Belangenverstrengeling	7	Steekpenningen	10
Samenwerking	4		
Copyrightwetgeving	8	Licentieovereenkomsten	8
Klanten en antitrust-/concurrentiewetgeving	13		
Klantlijsten	7,8	Apparatuur	8
Gegevens	7, 8, 9	Maaltijden	10
Het Amerikaanse Department of Commerce	11	Witwassen van geld	16
DE "DIC WAY" GEDRAGSCODE	17A	Internet, e-mail bewaken	8,9
Waardigheid	5		
Speciale kortingen	12	Nationale verschillen	3
Discriminatie	6		
In diskrediet brengen	14	Nepotisme	7
Documentatie- en gegevensbeheer	12		
		Buiten het werk	7
Elektronische gegevens	8,9		
E-mail	8,9	Betalingen en cadeaus	10
Embargo's	11	Betaling van speciale kortingen	10
Encoding	9	Persoonlijk gewin	7
Gezondheid en veiligheid van het milieu	15	Politieke bijdragen	16
Etniciteit	5	Behoud van bedrijfsmiddelen	8
Gelijke kansen voor iedereen	5	Prijstdiscriminatie	13
Apparatuur	8	Privacy	5,6
Financiële transacties en rentes	7	Advertentieartikelen	10

Waar u informatie kunt vinden

	PAGINA
Bescherming vertrouwelijk Informatie	7
Vragen	4
Regulering van internationale handel	11
Schendingen rapporteren	4
Wederverkoop prijsonderhoud	13
Respect	Respect
Verantwoordelijkheid	4, 7
Beperking van zakendoen	13
Beperkingen op wederverkoop	13
Verkoop van producten en diensten	7
Seksuele intimidatie	5,8
Normen	3
Ontslag	3, 7, 8
Handelsbeperkingen en boycotts	11
"Bundelen"	13
U.S. Dept. of Treasury	11
U.S. Dept. of Commerce	11
Het gebruik van bedrijfsmiddelen	8
De waarden van Sun Chemical	20
Voicemail	8

SunChemical

www.sunchemical.com

© Sun Chemical Corporation 2011